

Inbreng Deskundigenbijeenkomst ‘water en bodem sturend’ 19 maart 2024

Op 19 maart organiseert de Eerste Kamer een deskundigenbijeenkomst over water en bodem sturend. De waterschappen hebben een aantal aandachtspunten.

Water is geen belang maar een gegeven

Water wordt door sommige partijen neergezet als een belang dat moet worden afgewogen tegen andere belangen zoals een ondernemersbelang of woningbouw. Maar water is geen belang in de zin dat het kan worden genegeerd of elders kan worden opgelost. Het is een fysiek gegeven. In welke mate we er hinder of juist profijt van hebben, is grotendeels een ruimtelijk vraagstuk.

“De watersector heeft eeuwenlang alles kunnen leveren wat de samenleving nodig had. Nu moeten we naast water afvoeren ook water vasthouden. Breid je daarvoor het oppervlaktewater uit of verhoog je het grondwaterpeil, dan kun je andere dingen niet meer doen. Dan heb je het dus ook over ruimtelijke ordening en het vestigingsklimaat op de langere termijn.” – Deltacommissaris Co Verdaas 24 februari 2024, Trouw

Nederland is een vol land. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden ingepast op plekken die over het algemeen al in gebruik zijn. Er zijn ook plekken die beschikbaar moeten blijven om in de toekomst een functie te kunnen vervullen. Bijvoorbeeld rondom dijken zodat deze in de toekomst nog verder kunnen worden versterkt. Of in de uiterwaarden omdat het in de nabije toekomst goed denkbaar is dat er met extreem weer, meer water door de rivier moet dan waar we nu rekening mee houden. Of op de laagste plek in een polderlandschap, waar het water door de bodem omhoogkomt (kwel) of die bij elke stortbui

volloopt. Of in beekdalen waar water moet worden vastgehouden voor droge periodes, waardoor er steeds meer kwel optreedt.

Inwoners mogen er van uit gaan dat hier aan de voorkant goed over is nagedacht. Dat ze geen huis kopen op een plek die over 20 jaar niet meer geschikt blijkt, met alle ellende van dien. Daarvoor is nodig dat er in elk geval de juiste maatregelen zijn genomen om de nadelige effecten van die locatie te compenseren. En dat het nemen van die maatregelen niet optioneel is, maar een onontkoombaar gevolg van een keuze om op een “locatie met opgaven voor het watersysteem” toch te willen bouwen.

Waterschappen stellen dat de grenzen van het watersysteem zijn bereikt. Dat bleek ook weer deze winter toen duizenden inwoners het niet drooghielden. Inmiddels is onze bodem zo ver gedaald en zijn de weersvoorspellingen zo veel extremer dan vroeger, dat bewoners er niet meer vanuit kunnen gaan dat pompen en gemalen droge voeten garanderen. Bovendien vragen wisselende periodes van hevige neerslag en langdurige droogte in combinatie met oprukkende verzilting, om meer ruimte om water vast te houden. Als die ruimte tevens wordt bestemd voor bijvoorbeeld woningbouw, dan kan dit alleen met extra inrichtingsmaatregelen.

Water en bodem sturend betekent dat de geschiktheid van een bouwlocatie door zou moeten werken in de grondexploitatie en daarmee in haalbare verkoopprijzen van woningen. Daarvoor is het noodzakelijk dat er een gelijk speelveld ontstaat. En dat kan alleen maar worden bereikt als inrichtingsmaatregelen niet langer afhangen van de bereidheid van de projectontwikkelaar om ze in te passen. Borging van water en bodem sturend is uiteindelijk in het belang van de leefbaarheid en toekomstbestendigheid van onze woonomgeving.

Meer informatie:

Tessa Maas, 0651 382490

tmaas@uvw.nl